

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V KADENCJA**

Warszawa, dnia 30 marca 2005 r.

Druk nr 916 S

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWSTWA I PRAWORZĄDNOŚCI

o projekcie uchwały w 65. rocznicę zbrodni katyńskiej (druk nr 916)

Marszałek Senatu w dniu 24 marca 2005 r. – zgodnie z art. 79 ust. 1, w związku z art. 84 ust. 5 Regulaminu Senatu – skierował do Komisji Ustawodawstwa i Praworządności projekt uchwały w 65. rocznicę zbrodni katyńskiej w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisja na posiedzeniu w dniu 30 marca 2005 r. – zgodnie z art. 80 ust. 1 i 2 oraz art. 84 ust. 4 Regulaminu Senatu – po rozpatrzeniu projektu uchwały w pierwszym czytaniu wprowadziła do niego poprawki i wnosi o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu uchwały.

Przewodnicząca Komisji
Ustawodawstwa i Praworządności
(-) Teresa Liszcz

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia .....

w 65. rocznicę zbrodni katyńskiej

Mija 65 lat od wymordowania tysięcy oficerów Wojska Polskiego, policjantów i innych funkcjonariuszy Państwa Polskiego przez sowiecki aparat bezpieczeństwa na mocy decyzji najwyższych władz partyjno-państwowych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Na podstawie decyzji podjętej w dniu 5 marca 1940 r. przez Biuro Polityczne Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) rozstrzelano 14 700 polskich jeńców wojennych, znajdujących się w specjalnych obozach NKWD w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie, oraz 7 305 innych obywateli polskich, przetrzymywanych w więzieniach NKWD w zachodnich obwodach Republik: Ukrainskiej i Białoruskiej.

W Katyniu, w Miednoje, w Piatichatkach koło Charkowa, oraz w innych wciąż nieznanymi miejscach, w anonimowych masowych grobach, spoczęło blisko 22 tysiące zamordowanych strzałem w tył głowy obywateli polskich. Wśród oficerów Wojska Polskiego, policjantów i innych funkcjonariuszy byli sędziowie i prokuratorzy, naukowcy i nauczyciele, lekarze, urzędnicy, przedsiębiorcy, ziemianie i księża – elita polskiego społeczeństwa. Ten okrutny mord, dokonany z pogwałceniem elementarnych zasad prawa narodów i ogólnoludzkich norm moralnych, był początkiem realizacji zbrodniczego planu dwóch sprzymierzonych ze sobą totalitarnych reżimów – niemieckiej III Rzeszy i Związku Radzieckiego – likwidacji Polski przez unicestwienie jej najwartościowszych obywateli.

Władze Związku Radzieckiego oraz uzależnieni od nich polscy komuniści przez pół wieku starali się ukrywać prawdę o tej zbrodni i jej rzeczywistych sprawcach. Dzięki wysiłkom wielu ludzi, przede wszystkim rodzin pomordowanych, którzy nie godzili się na triumf kłamstwa, płacąc za to wysoką cenę, nawet cenę życia, prawda zwyciężyła. Jednakże nawet obecnie władze Federacji Rosyjskiej usiłują pomniejszyć ciężar tej zbrodni, nie chcąc uznać jej

za zbrodnię ludobójstwa i odmawiają udostępnienia Polsce akt prowadzonego w tej sprawie śledztwa, utrudniając tym samym ustalenie pełnej prawdy o mordzie i jego sprawcach.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej oświadcza, że nie może być w dzisiejszym świecie miejsca dla kłamstwa katyńskiego, tak jak nie może go być dla kłamstwa oświęcimskiego, ani żadnego innego fałszowania prawdy o zbrodniach ludobójstwa. Nie powinno też być w nim przyzwolenia na umniejszanie ciężaru zbrodni ani tuszowania i utajniania okoliczności jej popełnienia.

Katyń powinien stać się dla Europy i świata miejscem-symbolem zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych w imię komunistycznej ideologii przez budowniczych sowieckiego imperium zła.

W 65. rocznicę mordu katyńskiego Senat Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd pomordowanym najlepszym synom Ojczyzny, oraz tym, którzy, mimo szykan i prześladowań, walczyli o ujawnienie prawdy o tej zbrodni, także Rosjanom, którzy walczyli o tę prawdę.

Władze Federacji Rosyjskiej wzywamy, aby zgodnie z prawem międzynarodowym, uznały mord katyński za zbrodnię ludobójstwa i doprowadziły do wyjaśnienia wszystkich jego okoliczności oraz ustalenia sprawców, którzy powinni zostać publicznie napiętnowani, a także wskazały nie odkryte jeszcze miejsca pochówku pomordowanych i nieznanie nazwiska spoczywających tam ofiar.

Oczekujemy też od strony rosyjskiej niezwłocznego przekazania Instytutowi Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wszystkich akt prowadzonego przez prokuraturę rosyjską umorzonego śledztwa w sprawie tej zbrodni.

Wyrażamy głębokie przekonanie, że ujawnienie pełnej prawdy o zbrodni katyńskiej jest koniecznym warunkiem prawdziwego pojednania i przyjaznych stosunków między Rzeczpospolitą Polską i Federacją Rosyjską oraz między naszymi narodami. Pojednanie i przyjaźń między narodami można bowiem budować tylko na prawdzie i pamięci, a nie kłamstwach, przemilczeniach i dyktacie jednej strony.

Do państw Unii Europejskiej i społeczności międzynarodowej apelujemy o godne uczczenie pamięci niewinnych ofiar katyńskiej zbrodni ludobójstwa w imię elementarnych zasad sprawiedliwości i ogólnoludzkiej solidarności, a także ku przestrodze – by nikt nigdy nie dopuścił się podobnej zbrodni.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

UZASADNIENIE

3 kwietnia 1940 roku funkcjonariusze Ludowego Komisariatu Spraw Wewnętrznych (NKWD) rozpoczęli rozstrzeliwanie polskich jeńców wojennych, realizując szeroko zakrojony plan wyniszczenia elity Narodu Polskiego.

Decyzję o rozstrzelaniu 14 700 jeńców wojennych, znajdujących się w obozach w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie oraz 7 305 innych obywateli polskich, przetrzymywanych w więzieniach na obszarze ZSRR, podjęło 5 marca 1940 r. Biuro Polityczne Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) /WKPB/ - Józef Stalin, Kliment Woroszyłow, Wiaczesław Mołotow, Anastas Mikojan, Michaił Kalinin, Łazar Kaganowicz i Ławrientij Beria.

W Katyniu pod Smoleńskiem, w Miednoje pod Twerem, w Piatichatkach koło Charkowa i w innych wciąż nieznanymi miejscach, w anonimowych masowych grobach spoczęło co najmniej 21 768 obywateli polskich. Byli to oficerowie zawodowi i oficerowie rezerwy Wojska Polskiego i Korpusu Ochrony Pogranicza, funkcjonariusze Policji Państwowej, Straży Granicznej i Straży Więziennej. Świadomie wymordowano elitę polskiego społeczeństwa: lekarzy, sędziów, prokuratorów, naukowców, nauczycieli, urzędników, księży, ziemian i przedsiębiorców. Las katyński, w którym w roku 1943 odkryto pierwsze ciała, ujawniając światu straszliwą prawdę o zbrodni, jest i pozostanie symbolem zbrodni ludobójstwa popełnionej przeciwko naszemu narodowi.

Władze ZSRR oraz uzależnieni od nich polscy komuniści, przez pół wieku starali się ukrywać prawdę o tej zbrodni i jej rzeczywistych sprawcach. Dzięki wysiłkom ludzi, którzy nie godzili się na triumf kłamstwa, płacąc za to nawet życiem, prawda zwyciężyła.

Jednakże nawet obecnie prokuratura Federacji Rosyjskiej, prawnego sukcesora ZSRR, nie uznaje mordu katyńskiego za zbrodnię ludobójstwa, co pozwoliło jej na umorzenie śledztwa w tej sprawie pod pretekstem przedawnienia. Uczyniła tak, mimo iż w toku procesu norymberskiego prokurator sowiecki, oskarżający wówczas Niemców o popełnienie tej zbrodni, *expressis verbis* nazwał ją zbrodnią ludobójstwa.

Ta sama prokuratura odmawia udostępnienia polskiemu Instytutowi Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, mimo wcześniejszego zobowiązania, większości akt prowadzonego przez siebie śledztwa w sprawie katyńskiej z powodu ich utajnienia, poważnie utrudniając prowadzenie polskiego śledztwa.

Te okoliczności stanowią dodatkowe zobowiązanie dla władz Rzeczypospolitej, w tym dla Senatu, do przypomnienia Europie i światu o zbrodni katyńskiej i do wyrażenia stanowczego sprzeciwu wobec prób pomniejszenia ciężaru tej zbrodni i utrudniania pełnego wyjaśnienia jej okoliczności i ustalenia wszystkich sprawców.

.....
T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u
.....